

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/38/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817200794
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8817200794.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava 37, IČO: 31 749 542, právne zastúpený: GARAJ & Partners s.r.o., Jozefská 3, 811 06 Bratislava, IČO: 35 951 125, proti žalovaným: 1/ X. P., S.. XX.XX.XXXX L. X/ F. P., S.. XX.XX.XXXX, J. M. W. Ž. XXX, obaja právne zast.: JUDr. Maroš Džuka, advokát, IČO: 420 29 759, Kalinčiakova 871/6, 093 01 Vranov nad Topľou, o zaplatenie 8.572,95 eur s prísľ., takto

rozhodol:

I.Súd žalobu o zaplatenie sumy 8.572,95 eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 8,05 % od 22.12.2016 do 12.02.2017 zo sumy 9.480,36 eur, vo výške 8,05 % od 13.02.2017 do 13.03.2017 zo sumy 9.360,36 eur, vo výške 8 % od 14.03.2017 do 03.04.2017 zo sumy 9.240,36 eur, vo výške 8% od 04.04.2017 do 01.05.2017 zo sumy 9.120,36 eur, vo výške 8% od 02.05.2017 do 13.06.2017 zo sumy 9.000,36 eur, vo výške 8% od 14.06.2017 do 18.06.2017 zo sumy 8.880,36 eur, vo výške 8% od 19.06.2017 do 10.07.2017 zo sumy 8.857,89 eur, vo výške 8% od 11.07.2017 do 31.07.2017 zo sumy 8.715,42 eur, vo výške 8% od 01.08.2017 do zaplatenia zo sumy 8.572,95 eur zamietá.

II.Žalovaným p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 14 % s tým, že výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaných v 1. a 2.rade (ďalej len žalovaní) na zaplatenie istiny vo výške 9.480,36 eur, spolu so zmluvným úrokom vo výške 143,67 eur, zmluvným úrokom vo výške 2,6% od 28.2.2016 z istiny vo výške 9.480,36 eur do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 70,43 eur, úrokom z omeškania vo výške 8,05% od 28.2.2016 z istiny vo výške 9.480,36 eur do 26.1.2017 v sume 458,66 eur, úrokom z omeškania vo výške 8% od 27.1.2017 z istiny vo výške 9.480,36 eur do zaplatenia, nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 334,94 eur, a nahradiť aj náhradu trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovanými zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru - č.713/3483/2003, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver 16.596,96 eur pri základnej úrokovej sadzbe 2,6% s lehotou splatnosti 23 rokov a podľa čl. IV. zmluvy žiadateľ sa zaviazal splatiť celý úver so základnou úrokovou sadzbou 2,6% na účet v banke, ktorý fond oznámi písomne dlžníkovi do 45 dní od uzavretia tejto zmluvy. Dlžník sa zaviazal, že dlh, ktorý sa skladá z úveru a úroku, bude splácať v pravidelných mesačných splátkach tak, že platba bude vykonaná do 15.kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty splatnosti úveru. Začiatok sa určuje 3 mesiace po uzavretí zmluvy. Žalovaní boli žalobcom vyzvaní, a to výzvou zo dňa 6.12.2012 a 12.7.2013, aby uhradili dlh na omeškaných splátkach. Napriek tejto výzve nedošlo k úhrade dlhu na omeškaných splátkach. Žalovaní boli k 11.1.2016 v omeškaní so 6 splátkami - v sume 479,76 eur, čím došlo k

splneniu podmienky ust. čl. VIII. bod 8.4 - zmluvy o úvere oprávňujúcej žalobcu odstúpiť od zmluvy o úvere v dôsledku závažného porušenia zmluvy a požadovať zmluvnú pokutu. Ďalej žalobca poukázal, že vzťah založený medzi žalobcom a žalovanými je obchodným vzťahom založený zmluvou podľa a §496 a nasl. Obch. zákonníka. Žalobca odstúpil od zmluvy dňa 25.1.2016, čím sa dlh stal splatným a toto odstúpenie žalovaní prevzali dňa 28.1.2016. Vo svojej žalobe okrem iného uviedol poukázal, že nejde o spotrebiteľský úver. Taktiež poukázal, že z výkladu Zákona o štátnom fonde rozvoja bývania vyplýva, že činnosť, ktorú tento vykonáva, nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo podnikateľskú, nakoľko nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky. Žalobca, právnická osoba zriadená Zákonom o štátnom fonde rozvoja bývania, je účelovým fondom, ktorý v zmysle legálnej definície pojmu spotrebiteľská zmluva v §52 ods. 1 nespĺňa pojmové znaky dodávateľa. Podľa jeho názoru, zmluva o poskytnutí podpory, uzatvorená medzi žalobcom a žalovanými nie je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle §52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

3. Pr. zástupca žalovaných v písomnom vyjadrení zo dňa 26.7.2017 k žalobe žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť z dôvodu, že Zmluva o poskytnutí podpory uzavretá podľa ustanovení zák. NR SR 124/1996 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov, č. zmluvy 713/3483/2003 z prostriedkov fondu na základe žiadosti žiadateľa č. 3483/Ž/2003 zo dňa 26. 06. 2003 a overenej Okresným úradom vo Vranove nad Topľou vo forme úveru, je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovení §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a preto je tento spor nepochybne spotrebiteľským sporom, na ktorý je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia právnych predpisov v prospech a na ochranu spotrebiteľa. Vo svojom podaní poukázali na čl. VIII. bod 8. 4. Zmluvy, ktorý nebol so žalovanými individuálne dojednaný a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy. Zmluvné podmienky, ktoré boli vopred pripravené a ich obsah nebolo nijakým spôsobom možné meniť, nie je možné považovať ani za individuálne dojednané podmienky a s ohľadom na neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky je potrebné ju považovať za absolútne neplatnú. Preto namietal aj neplatnosť odstúpenia. Zároveň vo svojom podaní poukázal na neprimerané vysokú sumu ako sankciu - zmluvnú pokutu spojenú s nesplnením záväzku a to až vo výške 10%. Na základe týchto podmienok je potrebné posúdiť spotrebiteľský úver ako bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Taktiež uviedol, že žalobca opomenul už pri zasielaní výziev žalovaným na úhrade dlžnej sumy, pri odstúpení od zmluvy, následne pri vypracovaní jednotlivých dohôd, ako aj vo svojom žalobnom návrhu, a to skutočnosť, že k žiadnemu omeškaniu nedošlo. Podľa výpisu v roku 2015 uhradil žalovaný žalobcovi spolu sumu 960 eur vopred.

4. Právny zástupca žalobcu v replike žiadal rozhodnúť v zmysle dôvodov uvedených v žalobe. Zároveň poukázal na rozhodnutie Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši pod sp. zn. 5C/9/2015 a Okresného súdu v Michalovciach pod sp. zn. 8Csp/132/2016, kde sa žalobca domáhal na obdobnom skutkovom základe svojho nároku. Žalobca taktiež poukázal na § 1 ods. 3 písm. p) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý uvádza, že spotrebiteľským úverom nie sú úvery poskytované na účely podľa osobitných predpisov. Právna úprava inštitútu odstúpenia od zmluvy podľa Obchodného zákonníka sa líši od úpravy v Občianskom zákonníku, kde odstúpenie od zmluvy má účinky „ex tunc“, t.j. zmluva sa ruší od počiatku, kým pri obchodno-záväzkových vzťahoch odstúpenie od zmluvy má účinky „ex nunc“, to znamená že zánik zmluvy nastáva k dobe účinnosti právneho úkonu, ktorým oprávnená strana odstúpila od zmluvy. Tým, že veriteľ odstúpil od úverovej zmluvy, nastane zánik záväzku, pričom ale nezaniká celý právny vzťah medzi stranami. Zanikajú iba niektoré povinnosti, ale môže tiež vzniknúť nové povinnosti. Požiadavka vrátiť peňažné prostriedky (vrátane príslušenstva ako aj úroky, úroky z omeškania a zmluvná pokuta), poskytnuté na základe úverovej zmluvy, nezaniká a nezanikne ani zabezpečenie tejto pohľadávky. Aj na základe vyššie uvedených rozhodnutí žalobca poukázal na princíp právnej istoty ako aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č.k. IV. ÚS 499/2011 -25. Zmluva o poskytnutí podpory nie je spotrebiteľskou zmluvou, nie je typovou ani formulovanou zmluvou, vzťah medzi žalobcom a žalovaným je obchodnoprávnym vzťahom, odstúpením od zmluvy o poskytnutí podpory nezaniká nárok žalobcu na zaplatenie zmluvných úrokov, výška zmluvnej pokuty je primeraná a žalobca v uvedených konaniach nevystupuje ako dodávateľ.

5. Uznesením pod sp. zn. 4Csp/38/2017-52 zo dňa 13.04.2017 súd neschválil zmier uzavretý účastníkmi. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 09. 06. 2017.

6. Prvoinštančný súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, zmluvou o poskytnutí podpory č. 713/3483/2003, upomienkami, históriou pohybov na účte, odstúpením od úverovej zmluvy zo dňa 25. 01. 2016, písomným podaniami právneho zástupcu žalobcu a žalovaných a zistil tento skutkový stav:

7. Zo zmluvy o poskytnutí podpory č. 713/3483/2003 vyplýva, že veriteľ na základe žiadosti dlžníkov - žalovaných evidovanej pod číslom 3483/Ž/2003 zo dňa 26. 06. 2003 a overenej Okresným úradom vo Vranove nad Topľou mu poskytol úver - vo výške 500 000 Sk, pri základnej úrokovej sadzbe 2,6 %, a doby splatnosti 23 rokov.

8. Žalovaní boli vyzvaní na úhradu dlhu vo výške 319,84 eur aj upomienkou zo dňa 06. 12. 2012. Žalovaní výzvu prevzali dňa 14. 12. 2012.

9. Žalovaní boli opätovne upomienkami zo dňa 12. 07. 2013 vyzvaní na úhradu dlhu vo výške 239,88 eur. Výzva bola doručená obom žalovaným dňa 22. 07. 2013.

10. Dňa 28. 01. 2016 bolo žalovaným doručené odstúpenie od zmluvy, nakoľko ku dňu 11. 01. 2016 boli žalovaní v omeškaní so 6 splátkami vo výške 479,76 eur. V súlade so Zmluvou podľa § 506 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka sa celý dlh stáva splatným. Dlžnú sumu vo výške 10.656,86 eur boli žalovaní povinní uhradiť v lehote 30 dní od doručenia výzvy.

11. Právny zástupca žalobcu záverečnom vyjadrení zo dňa 20. 09. 2017 uviedol, že žalovaní od poslednej úhrady zo dňa 22.12.2016 zohľadnenej v žalobe uhradili dňa 13. 02. 2017 sumu 120 eur, dňa 14. 03. 2017 sumu 120 eur, dňa 04. 04. 2017 sumu 120 eur, dňa 02. 05. 2017 sumu 120 eur, dňa 14. 06. 2017 sumu 120 eur, dňa 19. 06. 2017 sumu 22,47 eur, dňa 11. 07. 2017 sumu 142,47 eur a dňa 01. 08. 2017 sumu 142,47 eur, teda celková výška predstavuje 907,41 eur. Z uvedeného dôvodu zobral v tejto časti žalobu späť, pričom uvedenú sumu rozrátať na zmluvný úrok, úrok z omeškania. Po započítaní jednotlivých platieb požadoval istinu vo výške 9.480,36 eur, zmluvný úrok vo výške 2,6 % p.a od 28. 02. 2016 z istiny vo výške 9.480,36 eur do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8 % p.a. od 27. 01. 2017 z istiny vo výške 9.480,36 eur do 20. 09. 2017 v sume 255,73 eur, úrok z omeškania vo výške 8% p.a. od 21. 09. 2017 z istiny vo výške 9.480,36 eur do zaplatenia a náklady spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 334,94 eur.

12. Po vykonaní dokazovania dňa 12.10.2017 prvoinštančný súd vydal rozsudok, ktorým konanie v časti o zaplatenie istiny 907,41 eur s prísl. zastavil. Uložil povinnosť žalovaným v 1.a 2.rade zaplatiť žalobcovi istinu 8.572,95 eur s prísl., v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80,86 %. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 500.000,- Sk pri základnej úrokovej sadzbe 2,6 %. 28.1.2016 bolo žalovaným doručené odstúpenie od zmluvy, nakoľko ku 11.1.2016 boli žalovaní v omeškaní so 6 splátkami vo výške 479,76 eur. Súd prvej inštancie predovšetkým zdôraznil, že predmetná zmluva je aj zmluvou spotrebiteľskou v zmysle predpokladov § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Účinnosť odstúpenia od zmluvy nastala dňa 29.1.2016. Podľa Občianskeho zákonníka v prípade odstúpenia od zmluvy sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku, a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva, a to bezdôvodné obohatenie, príp. náhrada škody a účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia. Nesplatená istina úveru - bezdôvodné obohatenie predstavuje sumu 9. 480,36 eur, žalobca vzal späť návrh v časti o zaplatenie sumy 907,41 eur s prísl., v tejto časti konanie zastavil a žalovaných zaviazal na úhradu istiny vo výške 8.572,95 eur s prísl.. Vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Príslušenstvo pohľadávky odôvodnil § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 a nasl. Civilného sporového poriadku.

13. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie tak žalobca, ako aj žalovaní.

14. Odvolanie žalovaných podľa obsahu smerovalo voči výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo žalobe vyhovené. V tejto časti navrhli žalovaní rozsudok zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnili, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, napriek tomu sa však súd podľa ich názoru nedostatočne vypořiadal s posúdením platnosti niektorých ustanovení zmluvy, najmä pokiaľ ide o posúdenie absolútnej neplatnosti čl. VIII. bod 8.4 zmluvy a neplatnosti odstúpenia žalobcu od zmluvy, ako aj s ostatnými skutočnosťami, na ktoré

žalovaní ako spotrebiteľia v priebehu konania poukazovali. Žalovaní nemali možnosť jednotlivé zmluvné podmienky nijako meniť ani zasahovať do znenia zmluvy a boli im vopred pripravené žalobcom. Navrhli posúdiť čl. VIII. bod 8.4 za neprimeranú zmluvnú podmienku a zmluvné dojednanie, ktoré dosahuje intenzitu hrubého nepomeru práv a povinností v neprospech spotrebiteľa. Súd prvej inštancie ako vhodnejšie vyhodnotil odstúpenie zmluvy, nie podľa Obchodného zákonníka ako to predvídala zmluva, ale podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a zaviazal ich na úhradu istiny 8.572,95 eur s prísl.. Ak by žalovaní pripustili možnosť platnosti odstúpenia od zmluvy podľa ustanoví Občianskeho zákonníka a následnej povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie, je podľa ich názoru potrebné upraviť sumu, na úhradu ktorej zaviazal ich súd prvej inštancie. Podľa ich názoru došlo v tomto prípade k nesprávnemu výpočtu dlžnej sumy. Poukázali na to, že žalobca poskytol žalovaným v roku 2003 na základe zmluvy úver vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk) a za predložených listín - história pohybov na účte a záverečné vyjadrenie žalovaných z 20.9.2017 vyplýva, že do dňa 1.9.2017 uhradili žalovaní mesačnými splátkami sumu 13.231,98 eur a ku dňu vyhlásenia rozsudku tak mala ostať dlžná suma 3.364,98 eur. Žalovaní aj naďalej uhrádzajú žalobcovi mesačné splátky, a preto je potrebné dôsledne zistiť, aká časť bezdôvodného obohatenia by za predpokladu akceptovania právneho názoru prvoinštančného súdu zostala nesplatená.

15. Odvolanie žalobcu smerovalo proti výroku rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a proti súvisiacemu výroku o trovách konania. Pokiaľ ide o započítavanie platieb súdom, tento sa stotožnil so započítavaním platieb uvedených v žalobe v zmysle Obchodného zákonníka, keďže žalobca vykonal započítanie podľa § 330. Súd v odôvodnení rozsudku však vychádza zo započítavania platieb podľa občianskoprávnej úpravy, keď úhradu v sume 907,41 eur započítal výlučne len na istinu. V danom prípade sa uvedený spôsob započítavania najskôr v zmysle Obchodného zákonníka a následne podľa Občianskeho zákonníka javí ako zmätočný, najviac, keď súd nemal pochybnosti o tom, že strany sporu uzavreli zmluvu o úvere v zmysle Obchodného zákonníka. Súd mal za preukázanú výšku nesplatennej istiny, a to v sume 9.480,36 eur, ale ide len o sumu nesplatennej istiny bez pripočítania akýchkoľvek poplatkov alebo úrokov. Žalobca si uplatňuje aj nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 2,6 % v zmysle čl. II. zmluvy o úvere, pričom takto uplatnenú úrokovú sadzbu počas zmluvného vzťahu nenavýšoval a v rovnakej výške uplatnil aj v žalobe. Žalobca tvrdí, že riadne preukázal výšku nesplatennej istiny, ktorú uplatnil už v odstúpení od zmluvy spolu s príslušenstvom, teda s nesplateným zmluvným úrokom, úrokom z omeškania a zmluvnou pokutou. V súvislosti s poskytnutím podpory vo forme úveru na základe zmluvy o úvere žalobca nevyžadoval zaplatenie žiadnych poplatkov. Žalobca si uplatňuje v konaní okrem úroku z omeškania aj zmluvný úrok vyplývajúci z ust. čl. IV. zmluvy o úvere. Podľa § 506 Obchodného zákonníka je oprávnením veriteľa požadovať vrátenie dlžnej sumy aj s úrokmi. Povinnosť platiť úrok z nevrátenej časti úveru vyplýva zo zmluvy o úvere a trvá, resp. pokračuje aj po účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy. Preto je opodstatnené, aby po odstúpení od zmluvy o úvere podľa § 506 Obchodného zákonníka dlžník naďalej platil tak úroky z úveru, ako aj úroky z omeškania, ktoré sú buď zmluvné dojednané alebo zákonné. Odstúpením od zmluvy dochádza k zmene existujúceho záväzku s tým, že žalobcovi zostáva zachovaný nárok na vrátenie nesplatennej časti úveru spolu s úrokom, prípadne ďalšími sankciami. Žalobca je oprávnený požadovať úrok nielen do času odstúpenia od zmluvy, ale aj za obdobie po odstúpení, až do úplného vrátenia nesplatennej časti úveru. V prípade, že súd posudzuje nárok žalobcu ako bezdôvodné obohatenie podľa ustanoví Občianskeho zákonníka, prispieva tým k diskriminácii dlžníkov, ktorí si riadne a včas plnia svoje záväzky. Právny vzťah medzi ním a žalovanými upravuje výlučne zmluva o úvere bez akýchkoľvek obchodných alebo všeobecných podmienok. Poukázal aj na § 12 zákona č. 124/1996 Z.z.. Nemožno prijať záver o tom, že zmluva o úvere je typovou zmluvou alebo zmluvou formulárovou. Súd mal za preukázané, že strany sporu platne uzavreli zmluvu o úvere, aj tú skutočnosť, že došlo k vzniku podmienok oprávňujúcich žalobcu k odstúpeniu od zmluvy, ale ďalej v odôvodnení rozsudku je však je uvedené hodnotenie odstúpenia od zmluvy o úvere ako vadný právny úkon, čo má za následok nepreskúmateľnosť rozsudku. Žalobca tvrdí, že platne od zmluvy odstúpil, nestotožňuje sa argumentáciou súdu prvej inštancie o vzniku bezdôvodného obohatenia podľa predpokladov § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nie je možné vyvodit' záver, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným je obchodnoprávnym vzťahom spravujúcim sa zmluvou o úvere a zároveň na usporiadanie tohto vzťahu aplikovať § 451 Občianskeho zákonníka. Na základe zmluvy o úvere bola poskytnutá podpora vo forme úveru, čo podmieňuje aplikovanie výlučnej úpravy úverového záväzkového vzťahu podľa Obchodného zákonníka. Preto na daný právny vzťah strán sporu je potrebné aplikovať § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Žalobca ďalej zastáva názor, že v uvedenom konaní nevystupuje ani nekoná v rámci svojej činnosti ako dodávateľ podľa zákonnej definície uvedenej v § 52 ods. Občianskeho zákonníka. Zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru uzatváraná

žalobcom nemôže byť označovaná ako spotrebiteľská zmluva, nakoľko nie je splnená podmienka subjektu na strane žalobcu, ktorý nenapĺňa pojmové znaky dodávateľa tak, ako ich vymedzuje § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Pri posudzovaní činnosti žalobcu je potrebné vychádzať zo základných ustanovení zákona o štátnom fonde rozvoja bývaní, podľa ktorých sa financovanie priorít štátnej bytovej politiky schválených vládou SR uskutočňuje prostredníctvom fondu. Fond je finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov podľa osobitného predpisu. Žalobca nevykonáva obchodnú, resp. podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ktorý by sa následne prerozdieval. Finančné prostriedky, s ktorými žalobca hospodári, sú okrem iného aj finančné prostriedky EÚ a dotácie zo štátneho rozpočtu, ktoré ani na spomínaný účel nemôžu byť použité. Aj samotné hospodárenie žalobcu sa riadi podľa schváleného rozpočtu, ktorý je navyše zapojený finančnými vzťahmi na rozpočet Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Nesúhlasí tiež s rozhodnutím súdu prvej inštancie o nákladoch spojených s uplatnením pohľadávky a trovami konania. Žalovaní neuhrádzaním poskytnutého úveru riadne a včas zavinili spor, je nespravodlivé od žalobcu požadovať, aby znášal náklady spojené s týmto postupom sám. Naopak, je racionálnou a zákonnou požiadavkou žiadať prenesenie povinností na náhradu týchto nákladov na osoby žalovaných. Má za to, že vo vzťahu k žalobcovi mal byť priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

16. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných zdôraznil, že podľa histórie pohybov na účte bol stav úveru ku dňu 11.1.2016 vo vzťahu k nesplatennej istine 9.480,36 eur a nesplatený úrok predstavoval sumu 143,67 eur. Navrhol, aby odvolací súd vyhovel odvolaniu, ktoré vo vzťahu k žalovaným podal žalobca.

17. Rovnako žalovaní v podanom vyjadrení zo 7.6.2019 vyjadrili nesúhlas s odvolaním žalobcu a majú zato, že celá žaloba zo strany žalobcu vo vzťahu k nim je nedôvodná vzhľadom na úhrady z ich strany, ktoré boli realizované v priebehu rokov 2017 až 2019.

18. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, teda okrem výroku o čiastočnom zastavení konania a vo svojom rozhodnutí zo dňa 30.10.2019, sp. zn. 6Co/122/2018 dospel k záveru, že iba odvolanie žalovaných je v prejednávanej veci opodstatnené a potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. V prevyšujúcej časti rozsudok, okrem výroku o čiastočnom zastavení konania zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že:

19. Predovšetkým, pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu spochybňujúce spotrebiteľský charakter zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 26.6.2003, s týmito sa stotožniť nedá. Žalobca v čase uzatvorenia tohto právneho úkonu mal postavenie právnickej osoby (§ 1 ods. 2 citovaného zákona) a v súlade s ustanovením § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka disponoval spôsobilosťou mať práva a povinnosti. Mohol teda samostatne a vo vlastnom mene vykonávať činnosti zverené mu zákonom č. 124/1996 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Jednou z týchto činností bolo i uzatváranie zmlúv o poskytovaní podpory vo forme úveru. Uzatváranie zmlúv o poskytnutí podpory vo forme úveru má charakter sústavnosti a účelom týchto zmlúv je bez akýchkoľvek pochybností dosiahnutie zisku. Takto uzatvorená zmluva je zmluvou odplatnou a dlžníkom okrem povinnosti vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky vzniká i povinnosť zaplatiť veriteľovi úroky. Splátky úrokov z úverov poskytnutých z fondu pritom bez akýchkoľvek pochybností vytvárali časť zdrojov žalobcu (§ 3 ods. 1 citovaného zákona). Poskytnutie podpory vo forme úveru žalobcom tak napĺňa definíciu obsiahnutú v ustanovení § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru je potrebné poukázať na znenie čl. 2 písm. c) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V zmysle tohto článku na účely Smernice „predajca alebo dodávateľ“ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto Smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to, či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva.

21. Pokiaľ ide o ochranu spotrebiteľa, táto v čase uzatvorenia zmluvy bola obsiahnutá v zákone č. 634/1992 Zb.. Tento právny predpis v ust. § 23a ods. 1 za spotrebiteľské zmluvy považoval zmluvy uzatvorené podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárali vo viacerých prípadoch a bolo obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňoval. Uvedené ustanovenie teda nevyklúčovalo, aby

charakter spotrebiteľskej zmluvy mohla mať i zmluva o úvere uzatvorená v súlade s ustanoveniami § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

22. Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva uzatvorená so žalovanými túto charakteristiku spĺňa.

23. Novela Občianskeho zákonníka uskutočnená zákonom č. 150/2004 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2004 zakotvila do nášho súkromného práva právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv. Uvedenou novelou bola prebratá i Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, čo je zrejme z ust. § 879g Občianskeho zákonníka. Aj keď Občiansky zákonník v ust. § 52 ods. 1 za spotrebiteľské označil len odplatné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka a zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka, táto okolnosť nevylučuje aplikáciu ust. § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka pri posudzovaní neprijateľných podmienok aj v iných spotrebiteľských zmluvách, napr. v úverových zmluvách. Obchodný zákonník účinný v čase uzatvorenia zmluvy právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv ani právnu úpravu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách neobsahoval. Ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka priamo ukladá riešiť otázky Obchodným zákonníkom neupravené podľa predpisov Občianskeho práva.

24. Čo sa týka právnej úpravy odstúpenia od zmluvy, táto bola obsiahnutá v dvoch právnych predpisoch, a to v Obchodnom zákonníku a v Občianskom zákonníku. Podľa § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka, odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane. Tento právny predpis v ust. § 351 ods. 1 umožňuje, aby určité ustanovenia mohli podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu trvať aj po ukončení zmluvy. Pri úverovej zmluve ust. § 506 Obchodného zákonníka umožňovalo veriteľovi odstúpiť od zmluvy, ak bol dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a požadovať od dlžníka vrátenie dlžnej sumy s úrokmami. Na rozdiel od uvedeného Občiansky zákonník s odstúpením od zmluvy v § 48 ods. 2 v zásade spája jej zrušenie, a to s účinkami od začiatku. Zákonná úprava odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku je teda pre žalovaných ako spotrebiteľov výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa žalovaní vzdať nemohli. Aj keď ustanovenie § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom zmluvy dohodnúť sa na inom zrušení zmluvy než od jej začiatku, pri spotrebiteľskom vzťahu táto možnosť je výrazne obmedzená ust. § 54 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Akákoľvek dohoda posúvajúca moment zrušenia zmluvy na iný termín než od začiatku, vzhľadom na následky tohto jednostranného právneho úkonu, bez akýchkoľvek pochybností zmluvné postavenie žalovaných zhoršuje.

25. Ak zmluva upravovala následky odstúpenia odlišne od občianskoprávnej úpravy, takéto dojednanie je neplatné pre jeho rozpor s § 54 Občianskeho zákonníka, ktoré nebolo nikdy zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka) išlo o neplatnosť absolútnu vyplývajúcu z ust. § 39 Občianskeho zákonníka a pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti.

26. V súvislosti s právnym posudzovaním uplatneného nároku je potrebné poukázať i na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 402/2013, ktorý sa zaoberal sťažnosťou práve vo veci právneho posúdenia odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka a považoval ho za ústavne konformný, a preto sťažnosť odmietol.

27. Taktiež Najvyšší súd SR v rozhodnutí vydanom vo veci p. zn. 8MCdo/13/2014 konštatoval, že aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného a nie Občianskeho zákonníka je zrejme, že ak by Najvyšší súd SR zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať zreteľ na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., pričom by ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy bol povinný prihliadnúť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť ust. § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je

spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mohli použiť normy obchodného práva. Právne predpisy, ktorých súčasťou sú obe tieto ustanovenia, nemajú prechodné ustanovenia, to znamená, že sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou týchto právnych predpisov. Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva, že v prípade zrušenia rozsudkov napadnutých mimoriadnym dovolaním by súd prvého stupňa posudzoval plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho by rozhodol tak, ako v rozsudku, ktorý generálny prokurátor navrhuje zrušiť. Ust. § 48 Občianskeho zákonníka upravujúce odstúpenie od zmluvy sa tak vzťahuje na právne vzťahy založené pred 1.4.2015, čo nepochybne vyplýva z už spomínaného rozsudku Najvyššieho súdu SR vydaného vo veci 8MCdo/13/2014.

28. Podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 48 v spojení s § 457) je následkom odstúpenia od zmluvy len vznik povinností účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť to, čo podľa nej dostali. V danom prípade teda povinnosť žalovaných vrátiť poskytnuté finančné prostriedky (v rozsahu 16.596,96 eur) žalobcovi. Veriteľ sa v takomto prípade slobodne rozhodol zmluvu zrušiť s účinkami od jej začiatku. Žalobca teda má nárok len na vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu istiny úveru bez nároku na zmluvný úrok, či prípadné poplatky.

29. Pokiaľ ide o nárok žalobcu predstavujúci náklady spojené s uplatnením pohľadávky, ust. § 121 ods. 3 OZ ako príslušenstvo pohľadávky definuje aj náklady spojené s jej uplatnením. Aj pri nákladoch spojených s uplatnením pohľadávky za predpokladu, že o takéto náklady ide, musí platiť zásada účelnosti vynaložených nákladov. Táto zásada je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti a z ústavnoprávneho princípu proporcionality chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Náklady vzniknuté právnym zastupovaním pri skutkovo a právne jednoduchom odstúpení od zmluvy nemožno považovať za náklady účelne vynaložené v súvislosti s uplatnením pohľadávky (do pozornosti rozsudok KS Prešov sp. zn. 6Co/74/2018).

30. So zreteľom na tieto dôvody odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

31. V prípade využitia možnosti veriteľa odstúpiť od uzatvorenej zmluvy, tento má nárok len na vrátenie istiny poskytnutého úveru. Žalobca v súvislosti s uzatvorenou zmluvou poskytol žalovaným vo forme úveru istinu 500.000,- Sk-16.596,96 eur. Z predložených listinných dôkazov - história pohybov na účte (čl. 19 a nasl.) plynie, že do momentu odstúpenia od zmluvy žalobcom, vklady žalovaných v súvislosti so splácaním úveru v roku 2004 predstavovali sumu 802,62 eur, v roku 2005 sumu 879,57 eur, v roku 2006 sumu 1.119,47 eur, v roku 2007 sumu 971,72 eur, v roku 2008 sumu 1039,51 eur, v roku 2009 sumu 959,84 eur, v roku 2010 sumu 959,96 eur, v roku 2011 sumu 721,- eur, v roku 2012 sumu 1.121,- eur, v roku 2013 sumu 720,- eur, v roku 2014 sumu 869,88 eur a v roku 2015 sumu 960,- eur. Vklady žalovaných na splatenie úveru po odstúpení od zmluvy (do 22.12.2016) predstavujú istinu 1.200,- eur, v období od februára 2017 do augusta 2017 žalovaní realizovali v tejto súvislosti platby v rozsahu 907,41 eur a podľa ďalších vyjadrení žalobcu od septembra 2017 do apríla 2019 žalovaní zaplatili ešte istinu 3.842,47 eur (č.l. 246 a nasl. spisu). Rozsah takto vykonaných platieb zo strany žalovaných nasvedčuje tomu, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu výpočtu dlžnej sumy - bezdôvodného obohatenia, ktoré sú povinní žalovaní žalobcovi vydať a v tejto súvislosti sa javí ako dôvodná odvolacia námietka žalovaných poukazujúcich na nesprávne určenie istiny takto vzniknutého dlhu. Súdom prvej inštancie pritom v preskúmanom rozhodnutí nijakým spôsobom nevysvetlil a nezdôvodnil, predovšetkým vzhľadom na rozsah dovtedy vykonaných platieb zo strany žalovaných, ako dospel k určeniu istiny 8.572,95 eur s prísl., čím zaťažil rozsudok v tejto časti vadou nepreskúmateľnosti.

32. Výsledok konania pred súdom prvej inštancie sa rovná porušeniu práva na spravodlivý proces (porovnaj NS SR vo veci 6Cdo/89/2017), čo opodstatňuje kasačné rozhodnutie odvolacieho súdu postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP. Zároveň uložil povinnosť sa v ďalšom konaní vyporiadať s rozsahom dlhu žalovaných z titulu bezdôvodného obohatenia s prihliadnutím na celkový rozsah platieb, ktoré doteraz z ich strany už boli vykonané a zároveň rozhodnúť aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

33. Podľa § 391 ods. Civilného sporového poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

34. Podľa § 391 ods. 3 Civilného sporového poriadku, k odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

35. Keďže rozsudok súdu prvého stupňa bol napadnutý odvolaním, mimo 1.výroku o zastavení konania, avšak odvolací súd potvrdil výrok o zamietnutí žaloby, a 2. výrok rozsudku zrušil, predmetom konania ostala iba suma 8.572,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % od 22. 12. 2016 do 12. 02. 2017 zo sumy 9.480,36 eur, vo výške 8,05 % od 13. 02. 2017 do 13. 03. 2017 zo sumy 9.360,36 eur, vo výške 8 % od 14. 3. 2017 do 03. 04. 2017 zo sumy 9.240,36 eur, vo výške 8% od 04. 04. 2017 do 01. 05. 2017 zo sumy 9.120,36 eur, vo výške 8% od 02. 05. 2017 do 13. 06. 2017 zo sumy 9.000,36 eur, vo výške 8% od 14. 06. 2017 do 18. 06. 2017 zo sumy 8880,36 eur, vo výške 8% od 19. 06. 2017 do 10. 07. 2017 zo sumy 8.857,89 eur, vo výške 8% od 11. 07. 2017 do 31. 07. 2017 zo sumy 8.715,42 eur, vo výške 8% od 01. 08. 2017 do zaplatenia zo sumy 8.572,95 eur a právo na náhradu trov konania.

36. Súd zároveň postupoval podľa pokynu odvolacieho súdu podľa § 391 Civilného sporového poriadku a prejednal a nanovo rozhodol vec tak, ako mu uložil nadriadený súd. Odvolací súd vo svojom rozsudku sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa. V odseku 18 uviedol, že veriteľ sa slobodne rozhodol zmluvu zrušiť s účinkami od jej začiatku a žalobca má nárok len na vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu istiny úveru, bez nároku na zmluvný úrok, či prípadné poplatky. Mal zato, že aj keď zmluva upravovala následky odstúpenia odlišne od občiansko-právnej úpravy, takéto dojednanie je neplatné pre rozpor s ustanovením § 4 Občianskeho zákonníka, ktoré nebolo nikdy zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka). Pokiaľ išlo o neplatnosť absolútnu vyplývajúcu z ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka a pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Taktiež v odseku 8 uviedol, že tvrdenie žalobcu o tom, že nejde o spotrebiteľský charakter zmluvy, nie je správne, uvedený právny vzťah je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú vec. Odvolací súd teda posúdil, že došlo k odstúpeniu od zmluvy v zmysle Občianskeho zákonníka od spotrebiteľskej zmluvy a povinnosť účastníkov zmluvy je navzájom si vrátiť to, čo od nej dostali.

37. Právny zástupca žalobcov v podaní zo dňa 03.02.2020 súdu uviedol, že po rozhodnutí odvolacieho súdu v danej právnej veci boli vydané rozhodnutia Najvyššieho súdu v obdobných veciach a to rozhodnutie sp.zn. 8Cdo/9/2019 z 29.4.2020 a uznesenie Najvyššieho súdu sp.zn. 5Cdo/170/2018 zo dňa 28.5.2020 a uznesenie Najvyššieho súdu sp.zn. 4Cdo/106/2018 zo dňa 29.04.2019. V predmetných uzneseniach Najvyšší súd konštatoval, že žalobca nevykonáva podnikateľskú ani obchodnú činnosť a nespĺňa ani pojmové znaky dodávateľa, čiže nie je možné uzatvárať medzi žalobcom a žalovanými spotrebiteľské zmluvy, nakoľko žalobca nie je podnikateľský subjekt v takom zmysle. Ide o obrátkový fond, ktorý v podstate akékoľvek finančné prostriedky, ktoré obdrží, prispieva ich na rozvoj štátnej bytovej politiky, resp. čiastočné príjmy fondu idú na správu jeho fondu. Žalobca nevykonáva teda podnikateľskú činnosť, predmetný právny vzťah je potrebné posúdiť ako absolútny obchod a to zmluvu o úvere, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. K zrušeniu Zmluvy o odstúpení teda nedochádza od počiatku, ale až okamihom, keď prejav vôle oprávnenej strany je doručený druhej strane. Nárok na zaplatenie žalovanej sumy nie je nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia a aj po odstúpení od zmluvy po poskytnutí podpory vo forme úveru je žalobca oprávnený žiadať od dlžníkov - žalovaných, vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a zaplatenie zmluvných úrokov ako ceny poskytnutých peňazí a to až do okamihu vrátenia dlžnej sumy.

38. Na uvedené právny zástupca žalovaných uviedol, že právne názory vyjadrené v uzneseniach Najvyššieho súdu nie sú zjednocujúcim stanoviskom Najvyššieho súdu ani judikátom, ktorý by mal mať záväzný charakter pre toto konanie. Ide o rozhodnutia dovolacieho orgánu k podaným dovolaniam. Má zato, že uvedené uznesenia neobsahujú záväznosť v zmysle § 193 Civilného sporového poriadku. Naopak, súd má byť v zmysle § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku viazaný vysloveným právnym názorom v danej právnej veci.

39. Na uvedené reagovala právna zástupkyňa žalobcu, poukázala na Uznesenie Najvyššieho súdu sp.zn. 8Cdo/124/2017 zo dňa 18.07.2018, z ktorého má vyplývať, že rozhodnutia nepublikované v Zbierke, môžu vyjadrovať ustálenú rozhodovaciu prax.

40. V záverečnom návrhu právna zástupkyňa žalobcu žiadala, aby súd predmetný právny nárok posudzoval ako Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru, pri ktorej žalovaní porušili podmienky splácania, v dôsledku čoho bol žalobca nútený od úverovej zmluvy po výzve na úhradu odstúpiť, čím sa stal celý úver splatným. Danú právnu vec nie je možné považovať ako spotrebiteľský vzťah, ale na predmetný úverový vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Preto trvá na zvyšku nároku a žiadala si priznať trovy konania v rozsahu 100 %.

41. V záverečnom návrhu právny zástupca žalovaných uviedol, že v zmysle predmetnej zmluvy o úvere žalobca úver poskytol žalovaným ako právnická osoba a žalovaní nevystupovali ako podnikatelia ale bežné fyzické osoby. Ustanovenie bodu 8.4. má zato, že je potrebné aplikovať ako neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, keďže takéto ustanovenie je neurčité. Takéto zmluvné ustanovenie bolo posudzované aj pred komisiou na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách ministerstvom spravodlivosti SR zo dňa 15.4.2010 a bolo vyhodnotené ako neprijateľná zmluvná podmienka. Zo strany žalovaných došlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia a žalovaní vrátili žalobcovi úver vo výške 17.074,45 eur. Preto žiadal, aby súd žalobu zamietol a žalovaným priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

42. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

43. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

44. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

45. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

46. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

47. V zmysle § 48 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

48. Ako vyplýva z § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

49. Odvolací súd teda posúdil, že došlo k odstúpeniu od zmluvy v zmysle Občianskeho zákonníka od spotrebiteľskej zmluvy a povinnosť účastníkov zmluvy je navzájom si vrátiť to, čo od nej dostali. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Navyiac súd dopĺňa, že odvolací súd vydal rozsudok dňa 30.10.2019, kedy už v tom čase bolo vydané uznesenie Najvyššieho súdu sp.zn.

4Cdo/106/2018 zo dňa 29.04.2019. Napriek tomu posúdil že došlo k odstúpeniu od zmluvy v zmysle Občianskeho zákonníka od spotrebiteľskej zmluvy a povinnosť účastníkov zmluvy je navzájom si vrátiť to, čo od nej dostali.

50. Žalobca v súvislosti s uzatvorenou zmluvou poskytol žalovaným vo forme úveru istinu 500.000,- Sk-16.596,96 eur. Z predložených listinných dôkazov - história pohybov na účte (čl. 19 a nasl.) plynie, že do momentu odstúpenia od zmluvy žalobcom, vklady žalovaných v súvislosti so splácaním úveru v roku 2004 predstavovali sumu 802,62 eur, v roku 2005 sumu 879,57 eur, v roku 2006 sumu 1.119,47 eur, v roku 2007 sumu 971,72 eur, v roku 2008 sumu 1039,51 eur, v roku 2009 sumu 959,84 eur, v roku 2010 sumu 959,96 eur, v roku 2011 sumu 721,- eur, v roku 2012 sumu 1.121,- eur, v roku 2013 sumu 720,- eur, v roku 2014 sumu 869,88 eur a v roku 2015 sumu 960,- eur. Vklady žalovaných na splatenie úveru po odstúpení od zmluvy (do 22.12.2016) predstavujú istinu 1.200,- eur, v období od februára 2017 do augusta 2017 žalovaní realizovali v tejto súvislosti platby v rozsahu 907,41 eur a podľa ďalších vyjadrení žalobcu od septembra 2017 do apríla 2019 žalovaní zaplatili ešte istinu 3.842,47 eur (č.l. 246 a nasl. spisu). Spolu žalovaní uhradili žalobcovi sumu 17.074,45 eur. Rozsah takto vykonaných platieb zo strany žalovaných preukazuje, že žalovaní žalobcovi uhradili sumu úveru. Preto súd žalobu do sumy 8.572,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % od 22. 12. 2016 do 12. 02. 2017 zo sumy 9.480,36 eur, vo výške 8,05 % od 13. 02. 2017 do 13. 03. 2017 zo sumy 9.360,36 eur, vo výške 8 % od 14. 3. 2017 do 03. 04. 2017 zo sumy 9.240,36 eur, vo výške 8% od 04. 04. 2017 do 01. 05. 2017 zo sumy 9.120,36 eur, vo výške 8% od 02. 05. 2017 do 13. 06. 2017 zo sumy 9.000,36 eur, vo výške 8% od 14. 06. 2017 do 18. 06. 2017 zo sumy 8880,36 eur, vo výške 8% od 19. 06. 2017 do 10. 07. 2017 zo sumy 8.857,89 eur, vo výške 8% od 11. 07. 2017 do 31. 07. 2017 zo sumy 8.715,42 eur, vo výške 8% od 01. 08. 2017 do zaplatenia zo sumy 8.572,95 eur zamietol.

51. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

52. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

54. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. Žalobca si voči žalovaným uplatnil spolu sumu v časti kapitalizovanej istiny vo výške 10.029,40 eur. Z takto uplatnenej istiny však žalobca mal len nárok na doplatenie sumy poskytnutého úveru, bez úrokov a poplatkov, z dôvodu, že došlo k odstúpeniu od zmluvy. Úver bol žalovaným poskytnutý vo výške 16.596,96 eur. Do podania žaloby žalovaní uhradili sumu 12,324,57 eur. Žalobca mal preto len nárok už len na sumu 4272,39 eur. Táto suma bola žalovanými zaplatená po podaní žaloby na súd. Preto žalobca mal úspech len v časti 4272,39 eur, čo predstavuje 43 % úspechu a žalovaný bol teda úspešný v rozsahu 57 %. Úspešnejším žalovaným preto patrí náhrada trov vo výške 14 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.